

Tadqiqot.uz

**ЎЗБЕКИСТОН
ОЛИМЛАРИ ВА
ЁШЛАРИНИНГ
ИННОВАЦИОН
ИЛМИЙ-АМАЛИЙ
ТАДҚИҚОТЛАРИ
МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ**

2021

- Хуқуқий тадқиқотлар
- Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
- Тарих саҳифаларидаги изланишлар
- Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
- Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
- Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
- Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
- Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
- Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
- Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
- Физика-математика фанлари ютуқлари
- Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
- Кимё фанлари ютуқлари
- Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
- Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
- Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Crossref

CONFERENCES.UZ

**30 APREL
№27**

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 27-КЎП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ
10 - ҚИСМ**

**МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ
27-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-10**

**MATERIALS OF THE REPUBLICAN
27-MULTIDISCIPLINARY ONLINE DISTANCE
CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND PRACTICAL
RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-10**

ТОШКЕНТ-2021

62. Otambetova zulfiya kayrbayevna МАТЕМАТИКА FANINI O‘QITISH USULLARI.....	123
63. Po‘lotova Munira Normurod qizi UMUMTA‘LIM MAKTABLARIDA CHET TILLARNI O‘QITISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH: MUAMMOLAR, YECHIMLAR, TAVSIYALAR	124
64. Quziyev Umidbek Bardiyevich, Masharipova Qlara Raximovna BOSHLANG‘ICH SINFLARDA OG‘ZAKI HISOBLASHNI RIVOJLANTIRISH TEXNOLOGIYASI.....	126
65. Raximova Go‘zal Murodullayevna TEXNOLOGIYA FANINI O‘QITISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH.....	128
66. Saparboyeva Iroda Kamilovna BOSHLANG‘ICH SINFLARINI SAMARALI TASHKIL ETISHDA INNOVATSION TA‘LIM METODLARINING O‘RNI	130
67. Sayfiyeva Tojino, Xoliqulova Gulnoza BOSHLANG‘ICH SINFLAR ONA TILI DARSLARIDA O‘QUVCHILARNING OG‘ZAKI NUTQINI O‘STIRISH YO‘LLARI	132
68. Sharipova Tojixon Raximjanovna EKSKURSIYA VA UNING BIOLOGIYA FANIDAGI AHAMIYATI.....	134
69. Shermetova Dilnoza “UCHBURCHAKLAR O‘XSHASHLIGINING BIRINCHI ALOMATI”	135
70. Ro‘zimova Umida Xaitboyevna, Sotimova Shaxnoza Ruzmetovna BOSHLANG‘ICH TA‘LIMDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH YO‘LLARI.....	138
71. Gullola To‘ymurodova Normurod qizi TANIQLI MARIFATPARVAR ADIB ABDULLA AVLONIY PEDAGOGIK FIKR TARAQQIYOTIGA SALMOQLI HISSA QO‘SHGAN BUYUK YURT FIDOYISI	140
72. Tursinova Gulyor Otajonovna BOSHLANG‘ICH SINFLARDA CHIROYLI YOZUV DARSLARINI TASHKIL ETISH	142
73. Umirova Inobat Sabirovna TARIX DARSLARIDA YANGI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH	144
74. Umurzokova Makhfuza Toshmukhammad kyzy METHODS OF USING COMPUTER TECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH.....	146
75. Xo‘janiyazova Muborak Safarbayevna, Eshchanova Go‘zal O‘skinovna BOSHLANG‘ICH SINFLAR O‘QUVCHILARINI KITOBXONLIKKA O‘RGATISH.....	148
76. Fayziyeva Xolida Asadovna, Ibodova Maftunabonu Piyoz qizi O‘QUV JARAYONINI TASHKIL ETISH VA UNING SIFATINI TA‘MINLASH BORASIDAGI ILG‘OR XORIJIY TAJRIBALAR, ZAMONAVIY YONDASHUVLAR ILG‘OR TA‘LIM TEXNOLOGIYALARI	149
77. Xudayberdiyeva Xilola Abdulamutovna BOSHLANG‘ICH SINFLARDA DOSTON O‘QITISH METODIKASI.....	151
78. Xudoyberganov Nodirbek Otajonovich, Karimboyev Valijon Amatjon o‘g‘li, Ro‘ziboyev Ilhomboy Otanazar o‘g‘li MAMLAKATIMIZDA MA‘NAVIYATNI YUKSALTIRISH BORASIDAGI CHORA-TADBIRLAR.....	153
79. Yusupova Mahliyo Norimon qizi ILK O‘SPIRINLIK DAVRIDA KASBGA YO‘NALTIRISHDA PSIXOLOGNING RO‘LI.....	155
80. Арипова Наргиза Бахрамбековна, Дадабаева Фароғат Зарифовна ИГРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА	157
81. Джумаева Гулноз Ахатовна, Джураев Мухаммад Эргашевич ВИДЫ КОНТРОЛЯ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ РУССКОМУ ЯЗЫКУ В ШКОЛЕ С УЗБЕКСКИМ ЯЗЫКОМ ОБУЧЕНИЯ	159

О‘QUV JARAYONINI TASHKIL ETISH VA UNING SIFATINI TA‘MINLASH BORASIDAGI ILG‘OR XORIJIY TAJRIBALAR, ZAMONAVIY YONDASHUVLAR ILG‘OR TA‘LIM TEXNOLOGIYALARI

Fayziyeva Xolida Asadovna, Bux DU
“Fizika-matematika” fakulteti o‘qituvchisi
fayziyevaxolida7@gmail.com
Ibodova Maftunabonu Piyoz qizi, Bux DU
“Fizika-matematika” fakulteti talabasi

Annotatsiya: Hozirgi rivojlanish bosqichida oliy o‘quv yurtlarida yangi zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o‘zlashtirishga etibor yanada ham kuchaytirish, dars mashg‘ulotlari sifatini yaxshilash, uni jahon andozalari darajasiga yetkazish o‘qituvchi – o‘quvchilar uchun asosiy ta‘lim maqsadlaridan biriga aylantirish.

Kalit so‘zlar: Kadrlar tayyorlash, an’anaviy, noan’anaviy, hamkorlikda o‘rganish, modellashtirish.

«Ta‘lim to‘g‘risi» dagi qonuni va «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi» yuqori malakali kadrlarni tayyorlash ularda ilmiy dunyoqarashni mehnatga ijodiy munosabatni tarkib toptirish ularda yuksak mehnat intizomini shakllantirish vazifasini qo‘yadi.

Respublikamiz birinchi Prezidenti I.A.Karimov ta‘lim tushunchasiga milliy-didaktik nuqtai nazardan yondashib quyidagicha ta‘riflaydi: «Ta‘lim O‘zbekiston xalqi ma‘naviyatiga yaratuvchilik faolligini baxsh etadi. O‘zib kelayotgan avlodning barcha eng yaxshi imkoniyatlari unda namoyon bo‘ladi, kasb-hunar mahorati uzluksiz takomillashadi katta avlodlarning dono tajribasi anglab olinadi va yosh avlodga o‘tadi».

Takidlangan maqsadni amalga oshirish uchun ta‘limning yangi modelini yaratishni taqozo qiladi. Modelni amaliyotga tadbiiq etish o‘quv jarayonini texnologiyalashtirish bilan uzviy bog‘liqdir. Kadrlar tayyorlash milliy dasturida «O‘quv-tarbiyaviy jarayonini yangi pedagogik texnologiyalari bilan ta‘minlash» uning ikkinchi va uchinchi bosqichlarida bajariladigan jiddiy vazifalaridan biri sifatida belgilangan.

Bugungi kunda ta‘lim texnologiyalarini shartli ravishda ikki turga ajratish mumkin:

1. An’anaviy.
2. Noan’anaviy.

An’anaviy ta‘lim texnologiyasi - muayyan muddatga mo‘ljallangan ta‘lim jarayoni ko‘proq o‘qituvchi shaxsiga qaratilgan bo‘lib o‘qitishning an’anaviy shakli metodi va ta‘lim vositalarining majmuidan foydalanib ta‘lim-tarbiya maqsadiga erishishdir.

Noan’anaviy ta‘lim texnologiyasi - muayyan muddatga mo‘ljallangan ta‘lim jarayoni markazida talaba shaxsi bo‘lib o‘qitishning zamonaviy shakli faol o‘qitish metodlari va zamonaviy didaktik vositalarning majmuini ta‘lim - tarbiya ishidan ko‘zlangan maqsad va kafolatlangan natijaga erishishga yo‘naltirishdir.

Noan’anaviy ta‘lim texnologiyasi anhanaviy ta‘lim texno-logiyasidan farq qilib talabalarning bilish imkoniyatlarini rivojlanishiga sharoit yaratadi mustaqil ishlashlariga alohida ehtibor beriladi bilish faoliyatlari izlanuvchan va ijodiy harakterga ega bo‘ladi. Dars tuzilmasi o‘zgaruvchan bo‘ladi.

Noan’anaviy ta‘lim texnologiyasi o‘z navbatida uchga bo‘linadi:

- Hamkorlikda o‘rganish
- Modellashtirish
- Tadqiqot (loyiha)

Hamkorlikda o‘rganish - talabalarning bilimlarni o‘zlashtirish singdirish mustahkamlash bo‘yicha reproduktiv faoliyatini tahminlovchi mahorat va malakani ketma-ketlik bo‘yicha talabaniing bevosita boshchiligida ishga solishni tashkil etishga asoslangan o‘qitish va bilim olishdir. U talabalarning mustaqil guruhlarda ishlashi evaziga ta‘lim olishini ko‘zda to‘tadigan metodlardan iborat. Bularga «Kitob bilan ishlash» «O‘quv suhbatlari» «Davra suhbatlari» «Aqliy hujum» «Kichik guruhlarda ishlash» «Bahs-munozara» kabi metodlarni kiritish mumkin.

Modellashtirish - real hayotda va jamiyatda yuz beradigan hodisa va jarayonlarning ixchamlashtirilgan va soddalashtirilgan ko‘rinishini auditoriyada yaratish va ularda talabalarning

shaxsan qatnashishi va faoliyat evaziga ta'lim olishini ko'zda to'tadi. Uning asosiy maqsadi talabalarning faqat tinglashi emas balki bilimlarni o'zlashtirishda bevosita ishtirokini tahminlash orqali ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishga qaratilgan. Bularga ishbop o'yinlar va rolli o'yinlar kabi metodlarni kiritish mumkin.

Tadqiqot - talabalar tomonidan muammoni tushunish va echish mustaqil bilim olishni kuchaytiradigan va shunga undaydigan usullar yig'indisidan iboratdir. Tadqiqotning maqsadi dars jarayonida talabalarda savol qo'yish va ularga javob izlashida qiziqishini uyg'otishga qaratilgandir. Unda o'qitish talabalarni amaliy izlanish jarayonida bevosita qatnashishini tahminlaydi. Bularga muammoli vaziyat loyihalash metodi mustaqil izlanish yo'naltiruvchi matn kabi metodlar kiradi.

Foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxati

1. Tursunov Q.Sh., Toshpo'latov CH.X., Qorjovov M.J. Fizika ta'limi texnologiyasi.– Metodik qo'llanma. Qarshi, Nasaf, 2012
2. www.ziyonet.uz
3. www.fizika.uz